

THE ELECTRICIAN

. Ohjaajan, käsikirjoittajan ja tuottajan yhteistyö
kansainvälisessä lyhytelokuvatuotannossa

Tampereen ammattikorkeakoulu
Viestinnän koulutusohjelman opinnäyte
Kuvaus
Joulukuu 2010
Miina Alajärvi

ISTELMÄ

Miina Alajärvi

**THE ELECTRICIAN[®] Ohjaajan, käsikirjoittajan ja tuottajan yhteistyö
kansainvälisessä lyhytelokuvatuotannossa**

Joulukuu 2010

26 sivua + liitteet

Tampereen ammattikorkeakoulu

Viestinnän koulutusohjelma

Kuvaus

Lopputyön muoto: Kirjallinen lopputyö ja lyhytelokuva "The Electrician" (2009)

Lopputyön ohjaaja: Pertti Näränen

Avainsanat: kansainvälinen yhteistyö, yhteistyö, ohjaaja, käsikirjoittaja, tuottaja

Opinnäytetyön kirjallinen osa käsittelee ohjaajan yhteistyötä käsikirjoittajan kanssa käsikirjoituksen muokausprosessissa ja tuottajan kanssa läpi elokuvan esituotannon ja kuvausten. Opinnäytetyöhön kuuluu kirjallisen osan lisäksi lyhytelokuvat The Electrician toteutus ohjaajana. The Electrician oli Tampereen ammattikorkeakoulun ja Salfordin yliopiston yhteistyössä toteuttama pilottiprojekti, joka kuvattiin Englannissa keväällä 2008.

Käsittelin työskentelyä käsikirjoittajan kanssa käsikirjoituksen muokausprosessissa ja summaan käsikirjoittajan tuntemuksia hänen nähtyään valmiin elokuvan. Tuottoisan yhteistyön edellytys oli toisen työtä kunnioittava asenne ja hyvä kommunikointi. Tuottajien kanssa johdimme työryhmää koko tuotannon alusta loppuun, yhteistyössä sidoksissa toinen toisemme työhön. Käsittelen ryhmän johtajuutta ohjaajana ja kuinka tärkeää tuottajalta on saada tukea ohjaajan aseman ylläpitämiseksi. Myös tässä yhteistyössä luottamus ja kunnioitus ovat avainasemassa.

The Electrician oli tuotannollisista haasteista huolimatta menestys. Se kiersi valmistuttuaan eri elokuvafestivaaleilla ympäri maailmaa ja voitti kilpasarjoissa yhteensä yhdeksän palkintoa ja erityismainintaa.

Minna Alajarvi

THE ELECTRICIAN – Director's co-operation with scriptwriter and producer in an international shortfilm production

December 2010

26 pages + appendixes

TAMK University of Applied Sciences

Media Programme

Area of specialisation: Video and Cinematography

Type of Final Project: Project and written

Thesis supervisor: Pertti Näränen

Keywords: director, scriptwriter, screenwriter, producer, co-operaton, international co-operation

Abstract:

The written part of my final thesis deals director's co-operation with scriptwriter in scripts editing process and co-operation with producer through preproduction and shootings. Besides written part, my final thesis consists a short film The Electrician and my work with that as a director. The Electrician was a pilot project of co-operation of Tampere university of applied sciences and Salford university. It was shot in England in spring 2008.

I describe the co-operation with the scriptwriter and his feelings after he saw film first time in its premiere. The requirement of productive co-operation was communication and respect towards one another as artists. With producers we were the crew leaders through the whole production. It is important to get support to maintain director's status. With the co-operation of director and producer trust and respect are most important factors.

Despite the challenging production, The Electrician was a success. It has been screened in different film festivals around the world and it has won several prizes.

1 Johdanto	5
2 Ohjaajan ja käsikirjoittajan yhteistyö	7
2.1 Käsikirjoituksen muokkaus yhteistyössä õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ .	7
2.2 Ensikosketus õ	8
2.3 Käsikirjoituksen työstö õ	9
2.4 Valmis elokuva õ	õ õ .12
2.5 Parantamisen varaa õ	..13
3 Ohjaajan ja tuottajan yhteistyö	15
3.1 Työnjako ja vastuu õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ15
3.2 Esituotanto Suomessa õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ	.15
3.3 Esituotanto Englannissa õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ	..17
3.4 Johtajuus õ	18
4 Kuvaukset	20
4.1 Ohjaaja johtajana yhteistyössä õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ õ	...20
4.2 Tuotannollisia ongelmia ja nopeita ratkaisuja õ õ õ õ õ õ õ õ õ	..20
5 Yhteenveto	23
Lähteet	25
Liitteet	26

Opinnäytteeni koostuu projektiosasta, joka on lyhytelokuva *The Electrician* (2009), jossa toimin ohjaajana, ja kirjallisesta osasta, joka pohtii ohjaajan yhteistyötä käsikirjoittajan ja tuottajan kanssa kansainvälisessä lyhytelokuvatuotannossa. Käsikirjoittajan, ohjaajan ja tuottajien näkemys ja työ luovat pohjan kaikkien elokuvien toteutumiselle. Kirjallinen opinnäyte käsittelee elokuvan tekoon liittyvää yhteistyön syntyä, toteutumista ja ehtoja, kun maalina kaikilla on toteuttaa hyvä tarina.

Lähtökohta lyhytelokuvalla *The Electrician* oli koulun halu toteuttaa lyhytelokuvatuotanto yhteistyössä Salfordin yliopiston kanssa. Elokuvan käsikirjoitukseksi oli valittu suomalaisen opiskelijan Jussi Jokihaaran Tampereen ammattikorkeakoulun ja Salfordin yliopiston yhteisessä käsikirjoituksen maisteriohjelmassa (MA in Screenwriting) kirjoittama lyhytelokuva *The Electrician*. Se on musta komedia sähkötuoliteloitajasta, joka menettää työnsä valtion kieltäessä kuolemanrangaistuksen.

Elokuva kuvattiin keväällä 2008 Englannissa, ja sen toteutti suomalais-englantilainen työryhmä. Suomesta Englantiin matkustimme minä ohjaajana, kaksi tuottajaa; Tiia-Tuulia Tiensuu ja Petra Välimäki (myöhemmin tekstissä en erottele heidän roolejaan, vaan puhun tuottajasta), apulaisohjaaja, kuvaaja, valaisija, kamera-assistentti, kaksi kenttä-äänittäjää ja elokuvan tuleva leikkaaja, joka toimi kuvauksissa key-grippinä. Englantilaiset opiskelijat täydensivät työryhmäämme assistenttitasolla.

Tuotannollisesti *The Electrician* oli jo kansainvälisyytensä vuoksi hyvin haastava. Ennen kuin pääsimme Englantiin saakka, emme osanneet emmekä edes voineet täysin hahmottaa, mitä elokuvanteko siellä tulee olemaan. Millaisia lokaatioita löydämme? Millaisia ovat englantilaiset näyttelijät, työryhmän jäsenet ja koulun yhteistyöhenkilöt? Minulle henkilökohtaisesti suuri kysymys oli miten onnistun tarinan kerronnassa, kommunikaatiossa näyttelijöiden kanssa sekä työryhmän yhtenä johtajana muulla kuin äidinkielelläni? Tämä oli myös ensimmäinen kerta, kun olin ohjaamassa toisen kirjoittajan käsikirjoitusta. Aikaisemmin olin ohjannut omiin teksteihini perustuvat *Lautta* (2005) ja *Nisse on Kuollut* (2007). Lisäksi olin seurannut, kuinka oma käsikirjoitukseni *Sirkka* (2007) muuntui toisen ohjaajan käsissä elokuvaksi.

uksiaan kuultuaan elokuvan tuotantoon menosta

Se oli mahtava uutinen. Erityisen mielenkiintoiseksi koin sen, että toisin kuin opiskelijatöissä usein, ohjaaja ja käsikirjoittaja olivat eri henkilöitä sekä toisilleen tuntemattomia. (Jokihaara 14.10.2009)

Häntä viehätti myös ajatus siitä, että hän näkisi ensimmäistä kertaa kirjoittamansa elokuvan valmiina vasta valkokankaalta olematta mukana itse tuotantoprosessissa.

Muokkasimme käsikirjoittajan kanssa elokuvaa muutaman kuukauden aikana viisi versiota eteenpäin sähköpostikeskustelujen, käsikirjoituspalaverien ja saamamme palautteen kautta ja tein itse viimeiset muutokset ennen kuvausten alkua Englannissa.

Tuottajat, samoin kuin minä, kokivat uutena tilanteena sen, ettei meillä ollut vaikutusvaltaa työryhmän valintaan. Myöhemmin ammattimaailmassa opin, että näin useimmiten onkin, eikä työryhmään voi juurikaan vaikuttaa. Myös käsikirjoitus oli ennalta valittu. Vaikka se oli tuotannollisesti haastava, ihastuimme kaikki tarinaan.

Lähdin mukaan asenteella että hyvä käsis toteutetaan tavalla tai toisella.

Helpommista päästä käsis ei todellaan ollut. (Välimäki 13.10.1009)

Lähteenä opinnäytetyön kirjalliseen osaan olen käyttänyt ensisijaisesti käsikirjoittajan ja tuottajien haastattelumateriaalia. Lisäksi lähteenä toimivat minun ja käsikirjoittajan välinen sähköpostin vaihto koskien käsikirjoituksen muokkaamista ja käsikirjoituksen versiot 3 ja 9, joista tekemämme muutokset näkyvät. Olen käyttänyt myös toisen tuottajan, Tiia-Tuulia Tiensuun opintopäiväkirjaa, jossa hän käsittelee osin yhteistyön sujumista projektin aikana, sekä hänen opinnäytetyötänsä, joka käsittelee The Electrician-elokuvan tuotantoa ja kansäinvälistä yhteistyötä.

Kirjallisuutta yhteistyöstä oli haastava löytää. Yhdysvaltalainen elokuvaohjaaja Edward Dmytryk kuitenkin sivuaa kirjassaan On screen directing (1984) ohjaajan yhteistyötä sekä käsikirjoittajan että tuottajan kanssa eri tuotantovaiheissa.

ikirjoittajan yhteistyö

2.1 Käsikirjoituksen muokkaus yhteistyössä

Käsikirjoittaja oli kirjoittanut The Electricianin osana Tampereella ja Salfordissa järjestettyä käsikirjoituksen maisteriohjelmää. Käsikirjoituksen kieli oli jo alunperin englanti. Saimme luettavaksemme kolmannen käsikirjoitusversion, johon työryhmä ihastui välittömästi.

Rakastuin käsikirjoitukseen heti ensilukemalta. Se oli virkistävän erilainen muista koulussamme toteutetuista käsikirjoituksista. (Tiensuu 13.10.2009)

Ensivaikutelmani käsikirjoituksesta oli erittäin positiivinen. Kyseessä oli mielenkiintoinen, erilainen tarina, jonka huumori sopi hyvin yksin omani kanssa. Elokuvan maailmaan oli heti helppo samaistua. Toisen käsikirjoitusta analysoidessa heräsi kuitenkin joitakin ajatuksia rakenteen parantamiseksi; analyysi herätti kysymyksiä, joita halusin kysyä käsikirjoittajalta.

Uskon, että ohjaajan ja käsikirjoittajan yhteistyöllä, avoimella ajatusten jaolla, päästään suurempiin tuloksiin kuin tilanteessa, jossa olisin kommunikoimatta käsikirjoittajan kanssa ja ottanut käsikirjoituksen yksin tai pelkästään tuottajien kanssa muokattavaksi kuvauskuntoon. Halusin myös toteuttaa haluamani muutokset käsikirjoitukseen yhteistyössä käsikirjoittajan kanssa, koska arvostan hänen taiteellista panostustaan. Vaikka olenkin valmis tekemään mitä tahansa elokuvan ja tarinan eteen, en halua kyselemättä viedä toisen työtä uusille urille.

Käsikirjoittaja on jo omassa mielessään miettinyt elokuvan läpikotaisin ja önähtänyt sen mielessään. Hänen mielestään voi löytyä vivahteita tarinaan ja perusteluja ratkaisuille, joita ei itse käsikirjoitusanalyysia tehdessä olisi ehkä tullut ajatelleeksi.

Käsikirjoittajan ja ohjaajan yhteistyössä molempien on otettava toisensa mutta ennen kaikkea *tarina* huomioon. Tavoite on yhteinen, mutta asetelma voi olla hyvinkin herkkä. Kyseessä on käsikirjoittajan alkuperäisidea ja hengentuote, jonka sitten ohjaaja muuttaa tuotannollisten puitteiden keskellä elokuvaksi. Käsikirjoittajan on voitava muokata tai jopa kokonaan luopua käsikirjoituksen rakkaista yksityiskohdista, jos tämä palvelee elokuvaa. Osa kirjoitetusta ei taivu kuviksi, vaikka olisi käyttänyt kuinka

ttajan näkökulma tekstiin on pakostakin hyvin
työparista se, jonka on nähtävä tarina objektiivisesti
(Dmytryk 1984, 2).

Tällaisissa projekteissa kun helposti käy niin, että ohjaaja ajattelee koko projektia ja sen onnistumista, kun taas käsikirjoittaja saattaa jäädä roikkumaan yksityiskohtiin välittämättä siitä, että yhden kohtauksen poistaminen (tai sen informaation yhdistäminen toiseen kohtaukseen) saattaisi vapauttaa resursseja seuraaviin 10 kohtaukseen niin, että ne toimivat erinomaisesti. (Jokihaara 14.10.2009)

Käsikirjoittajan mukaan ohjaajan ja käsikirjoittajan välille kitkaa voi syntyä varmasti helpoiten siitä klassisesta tilanteesta, että ohjaaja tekee radikaaleja muutoksia tekstiin mainitsematta siitä käsikirjoittajalle. Hänen mielestään ohjaajalla on oikeus päättää näistä asioista, mutta avoin tiedonkulku on parasta silloinkin, kun asioista ollaan vahvasti eri mieltä ja vaikka ainoastaan toisen näkemys voidaan toteuttaa.

Kukaan valitusta työryhmästä ei tuntenut käsikirjoittajaa entuudestaan, joten ennen ensimmäistä yhteydenottoa huolena oli se, miten hän ottaa palautetta vastaan ja lähteekö hän ylipäättään enää mukaan työstämään tekstiä eteenpäin? Varasuunnitelmana oli se, että olisin työstänyt käsikirjoituksen kuvauskuntoon yksin tai apulaisohjaajan kanssa.

2.2 Ensikosketus

Käsikirjoittaja oli tuohon aikaan Salfordissa, joten lähestyin häntä sähköpostitse. Sähköpostikeskustelumme oli alussa tunnustelevaa ja molemmin puolin toisen työn tärkeyttä korostavaa. Perustelimme kantojamme tarkasti, minä muutosehdotuksia ja käsikirjoittaja omia näkemyksiään sekä tarinan osien tarkoitusta tai lähtökohtaa.

Koin erittäin motivoivaksi sen, että heti ensimmäisestä (ohjaajan) mailistasi välittyi aito innostus juttuun. Silloin minulle syntyi tunne siitä, että olen valmis editoimaan ja kehittelemään käsistä juuri niin paljon kuin tarvitaan. Minulla oli myös koko prosessin ajan selkeä tunne siitä, että molemmat ovat tekemässä samaa elokuvaa samasta maailmasta.
(Jokihaara 14.10.2009)

...n ohjaajana asiani tarkasti ja käsikirjoituksen kehittäly
...tietoisesti ja yksityiskohtaisesti. Samaan aikaan informoin
muuta työryhmää käsikirjoituksen edistymisestä ja otin vastaan myös heidän
antamaansa palautetta.

Innostukseni motivoi sekä käsikirjoittajaa että tuottajia. Samaan aikaan kun
muokkasimme käsikirjoitusta ja pohdimme kuvaajan kanssa elokuvan kuvallista
maailmaa, taistelivat tuottajat tahollaan rahoituksen järjestymistä.

Itselleni ei ainakaan missään vaiheessa tullut tunnetta, että Suomi-
työryhmä ja myös minä, emme tietäisi mitä ohjaajan päässä liikkuu.
Annoit itsestä ulospäin paljon mikä on aina hyvä kun pitää saada muu
työryhmä liikkeelle. (Välimäki 13.10.2009)

Tuottajat seurasivat käsikirjoituksen muokkaantumista aikansa ja huomasivat minun
vievän sitä ohjaajana sellaiseen suuntaan, jonka myös he voivat allekirjoittaa.

2.3 Käsikirjoituksen työstö

Kävimme alkukevään aikana pitkää sähköpostin vaihtoa käsikirjoituksesta ja
esitutannon etenemisestä. Kun käsikirjoittaja tuli käymään Suomessa, tapasimme
kasvotusten ja pidimme muutamia käsikirjoituspalavereja. Jussi kirjoitti käsikirjoitusta
eteenpäin kahdeksanteen versioon saakka. Paikanpäällä Englannissa kirjoitin itse vielä
kuvausversion (versio 9), jossa elokuvan käännekohtia on tiivistetty.

Paikanpäällä Englannissa käsikirjoituksen osalta käytiin vielä englantilaisten
avustuksella läpi elokuvan kieltä, joka heidän mukaansa oli kieliopillisesti oikein mutta
selkeästi ei kuitenkaan natiivia englanninkielistä ilmaisua. Suurena apuna tässä toimivat
näyttelijät ja työryhmän äänimies Robbie Hardy.

Seuraavassa kohtaus käsikirjoituksen versiosta 3.0. Kohtauksen jälkeen olen
summannut siihen halutut muutokset ja niiden merkityksen. Lopuksi sama kohtaus
muokausprosessin jälkeen versiosta 9.0.. Kyseessä on elokuvan alku, jossa päähenkilö
Marvin nähdään ensimmäisen kerran ja hänelle kerrotaan, ettei yhteiskunta enää kaipaa
hänen palveluksiaan teloittajana.

INT. PRISON OFFICE - DAY

We see MARVIN, 40, standing still and looking at us with a serious facial expression. He is wearing a police uniform with no badges. Next to him there is an old vintage looking electric chair with the metal helmet part for the head. We hear two male OFFICERS speaking to Marvin:

OFFICER 1

It wasn't my decision.
I would have continued it.

OFFICER 2

We tried to fight it, but no.
This country is going to hell
in a hand basket.

OFFICER 1

The government said it's
the final decision.

OFFICER 2

I'm sure they will prohibit
the prisons next.

OFFICER 1

We wanna thank you.
You did a good job. Take care.

Halusin siirtää elokuvan alun ja lopun öPrison officeö-kohtaukset tapahtumaan persoonattoman toimiston sijaan itse teloitushuoneeseen, koska se on lokaationa toimistoa kiinnostavampi. Teloitushuone näyttää Marvinin omassa ympäristössään ja

aisemaa katsojalle. Kehitimme elokuvaan myös uuden
a vanhasta ja julmasta vankeinhoitotavasta uuteen,
ystävällisempään ja humanimpaan laitokseen. Kuolemanrangaistuksen kieltäminen
liittyy nimenomaan tähän muutokseen. Elokuvan alkuun lisättiin alkutekstien alle
kohtaus jossa tutustutaan muuttuvaan vankilamiljööseen. Version 3.0 nimettömille
vartioille annettiin nimet Paul ja Hank. Molemmat nähdään uudelleen elokuvan
loppupuolella ja Officer Paul myös vierailemassa Marvinin kotona elokuvan
keskivaiheessa. Versiossa 3.0 Paul ja Hank ovat sitä mieltä, että vankeinhoitolaitoksen
muutos ja kuolemanrangaistuksen kieltäminen ovat epäilyttävä ja huono asia, tämä
asenne pysyi samana läpi muokausprosessin. Kohtauksen loppuun lisättiin vielä
elementti korostamaan potkujen saamisen julmuutta: Vuosikymmenten mittaisesta
työurasta jää Marvinille käteen läksiäislahjana ojennettu suklaarasia. Suklaarasian
Marvin antaa myöhemmin edelleen tyttärelleen.

VERSIO 9.0

1. INT. EXECUTION ROOM -- DAY

In the prison guards are preparing the change to a new era.
Curtains are being changed to be more colorful. Walls are
being painted. The place is being tidied up.

OPENING CREDITS. An electric cable is being unplugged.

2. INT. EXECUTION ROOM -- DAY

We see MARVIN, 40, standing still and looking at us with a
serious facial expression. He is wearing a police uniform
with no badges. Next to him there is an old vintage looking
electric chair with the metal helmet part for the head. We
hear two male OFFICERS speaking to Marvin:

OFFICER PAUL

It wasn't my decision.

I would have continued it.

PDF
Complete

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

OFFICER HANK

to fight it, but...

This country is going to hell.

OFFICER PAUL

The government said it's the final decision.

They said that it doesn't belong to the modern
word. It's retarded.

Marvin looks at the chair.

OFFICER PAUL

I'm sure they will close the prisons next.

OFFICER HANK

We wanna thank you. You did a fine job.

You take care.

Officer Hank gives Marvin a box of chocolate and a "thank
you"-card.

Kohtausta suunniteltaessa siihen lisättiin vielä kaksi vartijaa, jotka pakkaavat
sähkötuolia Marvinin selän takana. Äänimaailmassa kuulemme vankilan remontin
ääniä.

2.4 Valmis elokuva

Olimme alun perin sopineet, että käsikirjoittaja, joka on aiemmin yleensä myös
ohjannut omat tekstinsä, ei halua olla kuvauksissa eikä leikkausvaiheessa mukana. Hän
toivoi pääsevänsä katsomaan valmiin elokuvan vasta valkokankaalta. Käsikirjoittaja
esiintyy elokuvassa kuitenkin yhdessä kohtauksessa avustajana pakkaamassa
sähkötuolia, joten pienen pilkahduksen kuvausprosessia hän pääsi näkemään.
Leikkausvaiheessa olisin välillä toivonut voivani näyttää leikkausversioita myös
käsikirjoittajalle. Kunnioitin kuitenkin käsikirjoittajan tahtoa eikä hän ollut mukana
leikkausvaiheessa. Käsikirjoittaja näki valmiin elokuvan Tampereen

uutuudet näytöksessä keväällä 2009. Minua jännitti
vaan. Vieläkö hän tunnisti oman tekstinsä?

Näytöksen alkaessa tärisin jännityksestä, ja euforia oli suunnaton kun huomasin, että näyttelijäntyo ja kokonaisrytmi rullasivat, huumori toimi yleisöön ja kuvailme, leikkaus sekä äänimaailma olivat erittäin tyylikästä. En ollut tarkoituksella lukenut käsikirjoitusta noin vuoteen, jotta pystyisin uppoutumaan elokuvaan mahdollisimman ulkopuolisella otteella. Se oli hieno kokemus. (Jokihaara 14.10.2009)

Onnistuimme käsikirjoittajan kanssa läpi koko projektin tekemään samaa elokuvaa ja tarinaa, luomaan samaa maailmaa ilman suurempia ristiriitoja ja erimielisyyksistä keskustellen. Suoran, rehellisen ja kannustavan kommunikoinnin kautta yhteistyö ei ollut kompromissia vaan tarinan kasvattamista yhdessä. Tuottajat luottivat minun näkemykseeni käsikirjoituksen muokkaamisessa, eivätkä missään vaiheessa puuttuneet prosessiin.

2.5 Parantamisen varaa

Jälkikäteen käsikirjoittajan haastattelussa ilmeni vielä seikka, jonka olisimme voineet lisätä käsikirjoituksen työstöprosessiin:

Olisi voinut olla hyvinkin hedelmällistä, jos käsikirjoituksesta olisi pidetty jonkinlainen lukuharjoitus sen työstövaiheessa. Vaikka näyttelijöitä ei oltu vielä valittu, eikä heitä olisi paikalle saatu muutenkaan, olisi esimerkiksi työryhmään kuuluvien henkilöiden läpilukemisen kuuntelu saattanut olla erinomainen keino hioa käsikirjoituksen ilmaisuja, ennen kaikkea rytmiä. (Jokihaara 14.10.2009)

Käsikirjoittajan mukaan myös tekstin ääneen lukeminen yhdessä käsikirjoittajan kanssa olisi todella voinut olla suureksi hyödyksi selkiyttämään meille työstöprosessin aikana myös sitä, kuinka eri lailla eri ihmiset voivat tulkita dialogia. Läpilukuja pidettiin työryhmäpalavereissa apulaisohjaajan ja kuvaajan kanssa ja siitä oli hyötyä meille elokuvan kokonaisuuden hahmottamisessa, mutta käsikirjoittajan kanssa emme tehneet läpilukua. Saavuttuamme Englantiin käsikirjoitusta luettiin läpi englantilaisen työryhmän kanssa sekä harjoitusvaiheessa näyttelijöiden kanssa.

PDF
Complete

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

on yleinen tiedotus, jota ei varmasti koskaan voi olla liikaa:

Eikä onnitahtannut ehkä hiukan lisää. Tietenkin on aivan selvää, että kun kiire ja stressi painavat päälle, ei joka asiasta ehdi ja muista eikä tarvitsekaan informoida henkilölle, joka ei varsinaiseen esituotantoon käsikirjoitusta lukuun ottamatta osallistu, mutta jokin pieni joukkomaili tuotannon kulusta silloin tällöin oli se mitä kaipasin.

(Jokihaara 14.10.2009)

Käsikirjoituksen muokkausvaiheessa käynnissä oli samaan aikaan esituotanto Suomessa. Molemmat tuottajat olivat hyvin pitkälti kiinni rahoituksen hankkimisessa ja projektin toteutumisen varmistamisessa. Apulaisohjaaja hoiti tiedottamista työryhmälle, mutta käsikirjoittajalle tiedotusviestit eivät menneet, vaan ne pysyivät tiukasti siinä pienessä ryhmässä joka hoiti paikan päällä Tampereella käytännön asioita.

3.1 Työnjako ja vastuu

The Electricianin kaksi tuottajaa tekivät keskenään vastuunjakoja siten, että toinen heistä huolehti budjetista ja näyttelijöistä, toinen kuvauspaikoista ja työryhmään liittyvistä käytännön asioista. Vastuunjako ohjaajan ja tuottajien kesken oli selkeä. Tuottajat huolehtivat raha-asioista ja käytännön järjestelyistä ja valvovat niiden toimivuutta. Ohjaajana vastasin taiteellisesta puolesta, tarinasta, näyttelijöiden ohjaamisesta ja muun taiteellisen ryhmän johtajana visuaalisesta ilmeestä.

Perusongelmat, jotka ohjaajan ja tuottajan välille voivat nousta, ovat rahan puutteen tai taloudellisen tuottavuuden ja taiteellisen näkemyksen väliset ristiriidat. Toinen yleinen ongelma on se, jos tuottaja yrittää puskea omia luovia ideoitaan läpi. (Dmytryk 1984, 15) Toisin kuin ammattimaailmassa, ei tuottajilla eikä ohjaajalla ole koulutuotannossa samanlaista taloudellista painetta. Tämä antaa ohjaajalle taiteellisen vapauden ja tuottajan rooli lähenee tuotantopäällikön roolia. Tuottaja vastaa tietysti siitä, että budjetissa pysytään, mutta koulun tuottaman lyhytelokuvan ei odoteta tuottavan taloudellista voittoa.

Osasimme odottaa haastavaa tuotantoa vieraassa maassa. Tuottajat osoittivat tekevänsä vaikeissa olosuhteissa parhaansa ja heistä huomasin, ettei tarkoitus ollut mennä sieltä missä aita on matalin. Täten pystyin ohjaajana hyväksymään sen, että jos jokin asia ei käytännössä onnistunut, näin todella oli ja oli aika miettiä vaihtoehtoja ratkaisua.

Tärkein ja hankalin kuvauspaikka oli kuitenkin Marvin's apartment, joka siis löytyi vasta muutama päivä ennen kuin siellä piti kuvata. ó ó Minä otin riskin ja sinnikkäästi halusin löytää meille oikeasti toimivan paikan, en vain jotain mihin on pakko tyytyä. ó ó Tämä on ensimmäinen tuotanto, jossa olen ollut mukana välittäen näin raivokkaasti visuaalisista yksityiskohdista ja asioista. (Tiensuu 13.10.2009)

3.2 Esituotanto Suomessa

Suomen esituotantovaiheessa tuottajat järjestivät elokuvan rahoitusta ja käytännön asioita Englantiin matkustusta varten. Koko projektin toteutuminen oli pitkään

oksi. Se oltiin alunperin suunniteltu toteutettavaksi paljon ennakkotöiden myötä ryhmän kunnianhimo kasvoi ja elokuvasta haluttiin tehdä mahdollisimman laadukas. Lopulta rahoitus saatiin kokoon suurimmalta osaltaan Tampereen ammattikorkeakoululta ja suomalaiselle työryhmälle myönnettiin lyhyen vaihdon Erasmus-apurahaa. Rahoituspäätös tuli kuitenkin hyvin myöhään, vain muutamaa viikkoa ennen kuin matkaan oli tarkoitus lähteä. Kaikenkaikkiaan The Electrician oli tähän mennessä kallein Tampereen ammattikorkeakoulun tuottama lyhytelokuva. (Tiensuu 2009, 11)

En oikeastaan uskonut päätökseen (tuotannon toteutumisesta) ennen kuin rahat olivat tilillä ja lentoliput kädessäni. (Välimäki 13.10.2009)

Yhteyden saaminen Englantiin oli hyvin vaikeaa, ja oikeastaan asiat meidän ja englantilaisen työryhmän osalta konkretisoituivat vasta tultuamme paikan päälle. Esituotannon epävarmuus heijastui koko työryhmään itseni mukaan lukien. Oli vaikea suunnitella käytännön kuvauksia, kun hyvin pitkään koko projektin toteutuminen oli vaakalaudalla. Esituotannon aikana suurin energiani olikin käsikirjoituksen muokkaamisessa, se tuntui siinä tilanteessa konkreettisimmalta työltä.

Vaikka kuvaamisesta ei vielä ollut täyttä varmuutta olisit silti voinut tehdä Juhon (kuvaajan) kanssa jo tarkempia suunnitelmia kuvauksiin liittyen. Samoin meidän kaikkien olisi pitänyt olla enemmän yhteyksissä Englantiin ja patistaa heitä etsimään meille lokaatioita, näyttelijöitä, puvustusta, lavastusta jne. jo etukäteen. (Tiensuu 13.10.2009)

Suomen esituotannon aikana olimme käsikirjoituksen muokkauksen lisäksi kuvaajan kanssa määritelleet elokuvan visuaalisen maailman niin pitkälle, kuin osasimme sitä Englantia vielä näkemättä kuvitella. Apulaisohjaaja oli purkanut käsikirjoituksen tarpeiston osalta ja sekä kuvaaja, valaisija että äänittäjät olivat suunnitelleet kalustolistat ja tehneet tarvittavat hankinnat. Tärkeimpänä rekvisiittana toimineen sähkötuolin olimme rakennuttaneet Tyrvään käsi- ja taideteollisuusoppilaitoksessa. Kaluston suhteen päädyttiin kustannusten minimoimiseksi luovaan ratkaisuun: vuokrasimme Suomesta pakettiauton, jolla tarvittava koulun kalusto ajettiin koko tuotannon ajaksi Englantiin.

maa latisti jatkuva epävarmuus projektin toteutumisesta ja mukaan lukien, jätti aika paljon asioita selviäväksi vasta Englantiin päästyämme. Kuitenkin luottamus ohjaajan ja tuottajien välille rakentui jo esituotannon aikana. Juuri tämä luottamus teki koko elokuvatuotannosta ainutlaatuisen kokemuksen ja helpotti työskentelyä vaativissa olosuhteissa, vieraassa kulttuurissa.

Koulun ajatus elokuvan castingista oli, että meidän tulisi hyödyntää mahdollisimman paljon Salfordin yliopiston näyttelijäopiskelijoita. Käsikirjoituksen lähes kaikki hahmot ovat kuitenkin selkeästi parikymppisiä opiskelijoita vanhempia, joten totesimme tuottajien kanssa heti alkuun joutuvamme järjestämään ison castingin ja etsimään rooleihin mahdollisuuksien mukaan ammattinäyttelijöitä. Tuottajien kanssa käsikirjoitusta lukiessa totesimme myös, että saamamme käsikirjoitusversion radio-biisit on jätettävä pois, koska meillä ei tule olemaan varaa tekijänoikeusmaksuihin. Tuotannollisesti käsikirjoituksessa oli haastavuutta myös sen lukuisten lokaatioiden ja autolla ajo -kohtausten kanssa. Muokatessani käsikirjoitusta käsikirjoittajan kanssa jouduimme koko ajan miettimään myös kohtausten toteutettavuutta käytännössä.

3.3 Esituotanto Englannissa

The Electricianin kuvausten alkaessa olimme pitkän ja epävarman esituotannon aikana, sekä kokiessamme yhdessä Englantiin tulon ja siellä selviämisen muodostaneen hyvät ja luottamukselliset välit molempien elokuvan tuottajien kanssa. Kaiken kaikkiaan huomattavaa koko projektissa oli suomalaisen työryhmän erityisen hyvä yhteishenki, projektiin sitoutuminen ja toisiinsa tukeutuminen. Tämä johtuu varmasti osaltaan siitä, että koimme yhdessä meille kaikille jännittävän ja erityisen kokemuksen vieraasta maasta. Vaikutusta lienee ollut myös sillä, että useampi ryhmän jäsen oli aikeissa tehdä lopputyönsä *The Electricianista*. Suomalaiset työryhmän jäsenet olivat alun alkaenkin olleet innoissaan käsikirjoituksesta. Ohjaajana olin pyrkinyt pitämään innostusta yllä tiedottamalla ryhmää muutoksista ja korostamalla omaa tahtoani ja intoani samaan aikaan kun koko ryhmä näki tuottajien tekevän kaikkensa elokuvan rahoituksen suhteen.

Toisin kuin työryhmän suomalaisten keskuudessa, jossa vallitsi siis erityisen hyvä yhteishenki, emme saaneet englantilaista työryhmää hitsattua yhtä tiiviiseen ryhmään kanssamme. Ongelmat ryhmädynamiikassa liittyivät nimenomaan englantilaisten keskinäisiin ristiriitoihin tai meidän toimintaamme suhteessa heihin. Suomalaisten

pyrittiin automaattisesti selvittämään aina välittömästi, ettei

Ikinä ennen en ole joutunut käymään läpi näin paljon työryhmän sisäisiä ristiriitoja läpi kuvausten aikana. En aikaisemmin ole edes joutunut huomauttamaan setissä nukkumisesta, myöhästelyistä jne. En tiedä johtuivatko nuo tapaukset kulttuurieroista vai työryhmän kokemattomuudesta. (Tiensuu, oppimispäiväkirja 2008, 14)

Ehkä ongelmat, joita ilmeni varsinkin Englannin esituotannon ja kuvausten alussa, johtuivat siitä, että vielä saapuessamme Englantiin emme olleet saaneet kunnon yhteyttä englantilaiseen työryhmään emmekä me, eivätkä he siis tienneet mitä odottaa. Emme osanneet varautua kulttuurieroihin ja Salfordin yliopiston hierarkia, sekä koko Englannin erilainen tuotantokulttuuri vaikeuttivat käytännön toimintaa.

3.4 Johtajuus

Kysymys johtajuudesta on ohjaajan ja tuottajan suhteen ydin. Hyvä tuottaja ymmärtää ohjaajan johtoaseman ja tekee kaikkensa voimistaakseen sitä. Jos tuottajalla on ehdotuksia, hän tekee ne yksityisesti ymmärtäen sen, että ohjaajan on työryhmän edessä suojeltava kuvaa, jonka hän antaa sekä johtajana että taiteilijana. (Dmytryk 1984, 15)

Johtajuutta olimme pohtineet ja määritelleet tuottajien kanssa jo Suomessa. Roolit muodostuivat siten, että toinen tuottaja pyöritti suuria linjoja ja elokuvan taloutta hieman taka-alalla, toinen toimi enemmän työryhmän johtajana kanssani. Tuottajan kanssa sovittiin etukäteen, että pysyn ohjaajana ns. hyvänä poliisina ja hän hoitaa tarvittaessa kurinpalautukset ja ongelmien selvittelyt ryhmän edessä. Aluksi suunnittelimme, että tuottajat pitävät minut erossa käytännössä mahdollisesti ilmenevistä ongelmista, jotta voin keskittyä rauhassa tarinaan ja näyttelijöihin. Hyvin pian kuitenkin huomasin, ettei epätietoisuus kaikesta tuottajia kohtaan tuntemastani luottamuksesta huolimatta ollut minulle luonteva ratkaisu, vaan halusin pysyä tietoisena kaikesta, myös ongelmista joita tuotannossa ja ryhmädynamiikassa ilmenee.

ó ó Olin kiitollinen siitä, että olimme tiivis ryhmä ja myös ohjaaja oli kiinnostunut kaikesta ympärillään tapahtuvasta. (Välimäki 13.10.2009)

PDF
Complete

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

pohdittiin yhdessä, mutta tuottaja oli se, joka asiat ilmaisi
pikaan tuottajista ei missään vaiheessa ryhmän kuullen
kyseenalaistanut päätöksiäni ja jos jokin asia ei tuotannollisista syistä onnistunut, se
selvitettiin hieman syrjemmällä, jotta meillä oli esittää ryhmän edessä uusi, valmis idea.

Otimme toisen tuottajan kanssa tavaksi istua alas joka ilta ja purkaa ilmenneet
ongelmat. Minulle oli tärkeää, että uskalsin avautua hänelle myös omista
epävarmuuksistani ohjaajana, joita en muulle työryhmälle näyttänyt. Hän pystyi
kertomaan minulle hetkittäin epätoivoiselta tuntuvasta taistelusta byrokratiaa vastaan ja
pitämään minua muutenkin kartalla tuotannon tilanteesta. Noina hetkinä käsitelimme
myös paljon työryhmän sisäisiä ongelmia ja mietimme yhdessä niille ratkaisuja. Oli
tärkeää voida puhua suoraan. Vaikka jaoimme heikkoutemme luotimme kuitenkin
kokoajan toisiimme siinä, että toinen kyllä hoitaa tonttinsa parhaalla mahdollisella
tavalla.

4.1 Ohjaaja johtajana yhteistyössä

Ohjaajan työ on kertoa tarina elokuvana. Käsikirjoituksen analysointi ja työstäminen, tarinan sisältäminen ja hahmojen luominen on se perusta, johon ohjaajan työ pohjaa. Ohjaaja on taiteilija, mutta elokuvan toteuttaminen vaatii kuitenkin myös johtajuutta ja työryhmän motivointia. Valmis elokuva ei ole pelkästään ohjaajan saavutus, vaan ohjaaja on työllään valjastanut koko työryhmän ammattitaidon, kovan työn ja luovuuden tarinan työkaluiksi. Työryhmän jokaisen jäsenen tulisi voida luottaa ohjaajan näkemykseen ja intoon toteuttaa elokuva: ohjaajan motivaatio toimii katalysaattorina koko ryhmälle.

Kuvauksissa työpäivät ovat pitkiä ja raskaita. Silloin on tärkeää, että ryhmän näkyvimmat johtohahmot, ohjaaja, tuottaja, apulaisohjaaja ja kuvaaja (samoin kuin jokaisen ryhmän johtajat; valaisija ja äänittäjä, lavastaja ja puvustaja jne.) jaksavat pitää työtahtia ja motivaatiota yllä. Ohjaaja tulee ottaa huomioon erityisesti muut ryhmän johtohahmot ja tarvittaessa paikata heidän osaansa ryhmän dynamiikan ylläpitämisessä. Samaten kaikkien työryhmän jäsenten, varsinkin tuottajan, tuotantopäällikön ja apulaisohjaajan työ, on pyrkiä hoitamaan kaikki käytännön asiat ja ryhmän sisäisen toiminta niin sujuvasti, että ohjaajalla on aikaa keskittyä olennaiseen eli tarinan kerrontaan ja näyttelijöiden ohjaamiseen. Hyvässä työryhmässä tällainen luottamus on johtohahmojen välillä on saavutettu ja sekä näkemys että motivaatio pysyvät koko ajan työryhmän ilmapiirissä.

4.2 Tuotannollisia ongelmia ja nopeita ratkaisuja

Elokuvan teko Englannissa poikkesi huomattavasti kaikista suomalaisista tuotannoista joissa olen ollut mukana. Tuottajat tekivät suuren työn uuden tuotantokulttuurin keskellä. Ohjaajana tuotannon haasteellisuus pakotti nopeisiin ratkaisuihin. Oli tiedettävä mistä voi luopua tarinan siitä kärsimättä ja mitkä ovat sen kertomiselle ehdottoman tärkeitä elementtejä.

ajan ja kuvaajan tekemät ratkaisut olivat toimivia, mutta joustaa jos tilanne oli tuotannollisesti mahdoton.

(Välimäki 13.10.2009)

Ongelmia ilmeni lukuisia määriä. Elokuvan visuaalinen maailma vaati kuvauspaikoiksi mahdollisimman rähjäntyneitä lokaatioita. Useat paikat joita kävimme katsomassa ilmenivät yksinkertaisesti liian vaarallisiksi kuvauspaikoiksi. Emme olisi voineet taata työryhmän turvallisuutta ja kalusto olisi ollut vaarassa tulla varastetuksi. Moniin paikkoihin emme saaneet kuvauslupaa byrokratian takia tai siksi, että englantilaiset suhtautuivat ajatukseen kuvauksista hyvin negatiivisesti. Aina löytyi kuitenkin taas jokin toinen paikka, joka ajoi saman asian kuin ensisijainen vaihtoehto.

Mieleenpainuvien esimerkki byrokratian vaikeudesta tuli ilmi jo ensimmäisenä päivänä Englannissa. Huomasin Salfordin yliopiston käytävällä ikkunan tuuletushuoneeseen, joka olisi täydellinen paikka kuvata elokuvan alkumontaasia. Käytävällä, jota pitkin kuljimme kotiluokkaamme oli ikkuna pieneen tilaan keskellä rakennusta, jossa ei ollut kattoa. Näin ikkunasta, että tilaan on ovi, jonka takaa tulee valoa. Kuvauslupaa tilaan selviteltiin useita viikkoja. Koulun ensimmäinen vastaus oli, että sellaista tilaa ei ole olemassakaan. Seuraavaksi saimme selville, että se ei ole koulun omistamaa aluetta, mutta kukaan ei tiedä kuka sen omistaa. Sitten saimme selville, että kaupunki omistaa tuon pienen tilan keskellä koulua ja että pääsemme sinne ehkä kuvaamaan, mutta kaikkien tulee käyttää turvakypärää. Lopulta englantilaisen työryhmän opettajan, Garry Patonin avustuksella saimme luvan kuvata tilassa. Selvisi, että samanlaisia tuuletushuoneita on rakennuksessa useampiakin ja tilaan pääsy on hyvin yksinkertaista. Garryn valtuutuksella vahtimestari suvaitsi nousta tuoliltaan ja tulla päästämään meidät sisään. Turvakypäriä emme käyttäneet.

Castingissa meillä oli melko paljon hakijoita Marvinin rooliin, mutta kukaan ei tuntunut istuvan siihen täydellisesti. Derek Melling, joka lopulta tuli valituksi oli jäädä huomaamatta, koska hän oli kalju ja käsikirjoituksen mukaan Marvin värjää hiuksensa mustaksi. Roolivalintaa miettiessäni runnerimme ehdotti Derekiä ja keksi, että hän voi hiustensa sijaan värjäyttää partansa.

Olimme aikeissa kuvata kohtauksen vankilan pukuhuoneessa (Locker room) ja kuvauspaikaksi oli jo sovittu ja varmistettu Salfordin yliopiston kuntosalin pukuhuone.

tuulla, ettemme pääsekään sinne kuvaamaan, sillä joku oli
pidettiin suljettuna. Päivän kuvausten jälkeen lähdimme
etsimään uutta kuvauspaikkaa ja löysimme erittäin hyvän, uuden paikan, jonne
kuvauslupa hoitui yllättäen hyvin nopeasti.

Marvinin asunnoksi löysimme montakin hyvää lokaatiota, mutta ne peruuntuivat
jatkuvasti. Tuottaja etsi jo kuvausten alettua asuntoa ja elimme monta päivää
epävarmuudessa löytyykö elokuvan maailmalle hyvää lokaatiota, vai täytyykö meidän
kuvata kohtaukset jossain, mikä ei ehkä tyydytä elokuvan visuaalista ilmettä. Tuottajan
kovan työn tuloksena sopiva paikka löytyi ja järjestyi, se oli tuotantoryhmälle ahdas,
mutta sopii elokuvan ilmeeseen.

Luotin siihen, että tuottajat hoitavat työnsä parhaalla mahdollisella tavalla ja olimme
yhdessä uuden maan haasteiden armoilla. Muutoksia tuli jatkuvasti, mutta valintoja piti
tehdä sen mukaan mikä on mahdollista ja mikä ei. Tuottajat piti myös pitää tietoisina
siitä, mikä on elokuvalla elintärkeää, jotta he tiesivät suunnata energiaansa näihin
seikkoihin. Tarinan kerronnalle on onneksi lukuisia tapoja, jokaisella kohtauksella on
merkityksensä, jonka voi ilmaista myös toisin, kuin oli alunperin suunnitellut.

Nostan hattua siitä kuinka tyyneästi ja nopeasti sinäkin osasit ohjaajana
ottaa muutoksen vastaan ja elää niiden mukaan. Se ei varmastikaan ollut
aina helppoa. (Tiensuu 13.10.2009)

Ennen kuin The Electrician-tuotanto käynnistyi, pohdin mielessäni sen monia haasteita: Miten yhteistyö tulee sujumaan minulle uusien ihmisten kesken, tuottajien ja käsikirjoittajan joiden kanssa en entuudestaan ollut työskennellyt? Millaisia he ovat? Miten pärjään vieraalla kielellä sekä ryhmän johtajana, että näyttelijöiden ohjaajana? Miten muu työryhmä pärjää, kun emme voi kommunikoida äidinkielellämme? Millaista on tehdä elokuva Englannissa, miten selviämme?

Lähtö Englantiin tuntui hypyltä tuntemattomaan. Oli vain luotettava omaan pärjäämiseen ja siihen, että kaikesta selvitään. Yhteistyö sekä käsikirjoittajan että tuottajien kanssa sujui yllättävän hyvin, luotimme ja arvostimme toisiamme. Kuvauksissa tuimme toinen toistamme johtajina. Työryhmänä olimme erityisen sitoutuneita projektiin ja työnteon ilmapiiri pysyi koko ajan positiivisena. Työelämässä olen myöhemmin saanut huomata, etteivät hyvä ilmapiiri ja toisten kannustus ole lainkaan itsestäänselviä asioita, vaan ne todella vaativat työtä kaikilta ryhmän jäseniltä.

Näyttelijöiden kanssa sain luotua luottamukselliset välit ja luulen, että vieras kieli ei lopulta ollutkaan haitta, vaan englanniksi ilmaisin itseäni suurempaan ja ytimekkäämmin. Englannin esituotannon aikana meille järjestyi kolme päivää aikaa harjoitella ja tutustua varsinkin elokuvan päähenkilön näyttelijän kanssa.

Konkreettisin asia, jonka opin oli tarinan analysoiminen niin tarkkaan, että nopeita muutoksia oli mahdollista tehdä. Välillä kaaottisessa ympäristössä ei ollut varaa panikoida. Toinen tuottaja summaa haastattelussa hyvin sen, että koko projektin yhteistyö olisi voinut kaatua ilman joustavuutta ja yhteishenkeä.

The Electrician onnistui projektina ja elokuvana haastavista tuotanto-olosuhteista huolimatta erittäin hyvin. Se on tulossa YLE:n Uuden Kinon ohjelmistoon ja se on kilpaillut sekä kotimaassa, että maailmalla 25 eri lyhytelokuvafestivaaleilla, mm. Saksassa, Ranskassa, Norjassa, Venäjällä, Kiinassa, Italiassa, Etelä-Afrikassa, Sveitsissä, Itävallassa, T-ekissä, Puerto Ricossa, Portugalissa ja Englannissa. Kilpailusarjoissa se on vuonna 2009 voittanut seuraavat yhdeksän palkintoa ja erityismainintaa:

alkinto kansainvälisessä öGold Pandaö
a Sichuan TV-festivaaleilla Kiinassa

- Paras äänisuunnittelu, paras käsikirjoitus palkinnot, sekä ohjaajan diplomi parhaasta elokuvallisesta kielestä Beginning opiskelijaelokuvafestivaaleilla Pietarissa, Venäjällä.
- Pääpalkinto, sekä yleisön suosikki Arktista Vimmaa elokuvafestivaaleilla Rovaniemellä
- Yleisön suosikki kansainvälisillä Up-and-coming elokuvafestivaaleilla Hannoverissa, Saksassa
- 2. yleisön suosikki Reikäreuna elokuvafestivaaleilla Orivedellä
- Opiskelija tuomariston erityismaininta Imaginaria elokuvafestivaaleilla Conversanossa, Italiassa

Elokuvan menestyksen myötä olen päässyt osallistumaan festivaalien yhteydessä järjestettyihin workshoppeihin kaksi kertaa Norjaan (NUFF- ja TIFF-Festivaaleille Tromssaan) ja Saksaan (Up-and-coming-festivaaleille Hannoveriin).

The Electricianin tekeminen opetti, että kaikesta voi selvitä. Se opetti ulkomailla kuvaamisen haasteita ja kommunikaation ja rehellisyyden merkitystä läheisessä yhteistyössä. Se tutustutti uusiin ihmisiin jotka loistavat sekä persoonina, että työtovereina. Kokemuksena The Electricianin tuotanto on ollut korvaamattoman arvokas ja olen sekä koululle että työryhmälle kiitollinen, että olemme sen toteuttaneet.

PDF
Complete

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

Dmytryk, Edward. 1984. On screen directing. 2. painos. Boston: Focal Press

Tiensuu, Tiia-Tuulia. 2009. The Electrician ó Kunnianhimolla lähdin ja ylpeä tästä saa olla! Opinnäytetyö. TAMK

Tiensuu, Tiia-Tuulia. 2008. The Electrician päiväkirja

Haastattelut:

Välimäki, Petra. Tuottaja The Electrician. 13.10.2009.

Tiensuu, Tiia-Tuulia. Tuottaja The Electrician. 13.10.2009.

Jokihaara, Jussi. Käsikirjoittaja The Electrician. 14.10.2009.

PDF
Complete

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

The Electrician-käsikirjoituksen versiot 3.0 ja 9.0

The Electrician elokuva DVD